

BASARI

Auteur: Reinhard Staupe
Uitgegeven door FX Schmid, 1998
Handelen , ruilen.... afdingen,bedriegen!

De spelers kruipen in de huid van handelaars in een Oosterse basaar, de zogenaamde Basari.

De vraag is echter wie is de slimste onder hen?

Wie kan het best zaken doen?

Dit zal blijken uit een bijzondere wedstrijd. In de mate van het mogelijke gaan de spelers handel drijven, ruilen, afdingen en bedriegen.

Zo verschuiven de waardevolle edelstenen heen en weer tussen de Basari tot men nauwelijks nog weet wat wie toebehoort.

Dit alles om het eigenlijke doel te bereiken namelijk de meeste punten verzamelen.

Winnaar is hij die op het einde de meeste punten heeft.

Speelmateriaal.

1 speelbord, 4 x 25 edelstenen, 4 x 3 actiekaarten, 4 speelfiguren, 4 platte startschijfjes, 4 ronde waardestenen, 4 dobbelstenen.

Spelvoorbereiding

Iedere speler kiest een kleur en neemt de daarbijbehorende onderdelen :

- de startschijf, welke op een venster onder een willekeurig vrije (toren)boog wordt geplaatst;
- de speelfiguur, die men op zijn startschijf plaatst;
- de waardesteen, die men op het startveld (pijl) van de puntentabel, die rondom de gebouwen loopt, plaatst;
- de dobbelsteen, die men voor zich legt;
- de drie actiekaarten, die men in de hand neemt.

Gelijktijdig krijgen alle spelers nog 12 edelstenen, van elke kleur drie, die men duidelijk naar kleur rangschikt en voor zich neerlegt.

De overige edelstenen worden als voorraad op de gelijkkleurige tapijten op het speelbord verdeeld.

Spelverloop

Het spel verloopt in meerdere ronden, die telkens uit twee fasen bestaan:

1ste fase: dobbelen en de speelfiguur verplaatsen;

2de fase : actie kiezen en uitvoeren.

Er worden zoveel ronden gespeeld tot een van de speler met zijn speelfiguur het speelveld heeft doorlopen en met zijn figuur terug op of over zijn startschijf komt. Nu heeft de eerste waardering plaats. Vervolgens wordt er op dezelfde wijze verder

gespeeld totdat door het opnieuw doorlopen het tot een tweede en later tot een derde waardering komt.

Na de derde waardering eindigt het spel. Wie nu met zijn waardesteen het verst op de puntentabel staat heeft gewonnen.

De eerste fase : dobbelen en verplaatsen

Alle spelers spelen gelijktijdig. Ieder gooit zijn dobbelsteen en verplaatst zijn figuur de overeenkomstig aantal ogen in wijzerzin. De vensters onder de bogen tellen hierbij als velden.

De startschijfjes blijven echter liggen, zodat men tijdens het spelverloop enerzijds kan zien hoever een speler daarvan verwijderd is en anderzijds wanneer ongeveer een waardering zal plaats grijpen.

De tweede fase : actie kiezen en uitvoeren

De drie acties, die een speler uit zijn kaarten kan kiezen, zijn :

- "**dobbelen**": de speler mag nogmaals dobbelen en zijn figuur aansluitend verplaatsen. Is het geworpen getal kleiner dan 6, dan mag hij bijkomend het verschil met zes met zijn waardesteen op de puntentabel vooruitzetten.
Bv. : Dominik gooit een 5. Hij verplaatst zijn figuur 5 velden verder en zijn waardesteen 1 . Sandra gooit een 2. Dit betekent dat ze haar figuur 2 velden verplaatst en met haar waardesteen 4 velden opschuift op de puntentabel.
- "**punten**" : de speler mag zijn waardesteen zoveel velden vooruit plaatsen op de puntentabel als het getal in de torenboog onder zijn figuur aangeeft; wat dus 4, 5, 6 of 7 velden kan zijn.
- "**edelsteen**" : de speler krijgt die edelstenen uit de voorraad die in de boog onder zijn figuur afgebeeld staan.

Bij het kiezen van de actie spelen alle spelers gelijktijdig. Ieder kiest voor een actie en legt de overeenkomstige kaart gedekt voor zich op tafel. Hebben alle spelers gekozen dan worden de kaarten gelijktijdig omgedraaid.

Nu kijkt men hoeveel spelers voor een en dezelfde actie hebben gekozen:

- wordt een actie slechts door **één speler** gekozen dan wordt die onmiddellijk uitgevoerd.
- wordt een actie door **2 spelers** gekozen, dan moeten die beiden onderhandelen wie de actie mag uitvoeren en wie daarvan afziet. (handel drijven).
- Wordt een actie door **3 of 4 spelers** gekozen dan vervalt die actie.

Handel drijven

Hebben juist geteld twee spelers dezelfde actie gekozen dan moeten beiden met elkaar onderhandelen, d.w.z.. om beurt biedt men, qua soort, meer edelstenen dan de vorige en dit zolang totdat één van beiden akkoord gaat met het aanbod en dus zelf afziet van het uitvoeren van deze actie.

Dus één speler voert de actie uit de andere krijgt daarvoor een zeker aantal edelstenen.

Hij die het verst op de puntentabel staat (bij gelijkheid wordt er gedobbeld) biedt het eerst. Wat betreft de hoeveelheid als de soort edelstenen heeft men een

volledige vrije keuze.

De tweede speler heeft nu twee mogelijkheden :

- 1) **Hij aanvaardt het aanbod**, hij neemt dan de aangeboden edelstenen van de medespeler en legt deze bij zijn voorraad. De medespeler voert aansluitend de actie uit.
- 2) **Hij verhoogt het aanbod** van de andere waardoor die op zijn beurt de vragende partij wordt door enerzijds te verhogen of het hem aangeboden bod te aanvaarden enz.

Deze handel gaat zolang door tot één van beide spelers vrijwillig aanvaardt of niet meer in staat is om hoger te bieden. Bij het verhogen heeft men twee mogelijkheden:

- 1) Ofwel biedt men **meer edelstenen** dan de andere. In dit geval spelen de kleuren van de stenen geen rol (= hoeveelheid).
- 2) Ofwel biedt men evenveel edelstenen als de andere maar van een **hogere waarde** (= waarde)

Men mag nooit minder edelstenen dan de andere aanbieden.

De volgorde van de waarde van de edelstenen is in het midden van het speelbord aangegeven: De blauwe saffier is het minste waard gevolgd door de groene smaragd, de gele topaas en als laatste de rode robijn als waardevolste.

Bieden beide spelers evenveel stenen dan telt het hoger aantal rode edelstenen is dit gelijk dan het hoger aantal gele enz.

Om te verduidelijken een extreem voorbeeld: 1 rode en 9 blauwe stenen zijn meer waard als 10 gele.

Opgepast: de getallen naast de edelstenen in het midden van het speelbord worden bij het handel drijven niet gebruikt enkel bij de waardering van de vier edelsteensoorten is deze waarde van belang.

Bij een hoger bod is een speler niet gebonden aan datgene wat hij voordien had aangeboden, wat wil zeggen dat hij deze volledig kan terug nemen en een volledig ander bod kan samenstellen.

Vb. van handel drijven:

(Om het beter te begrijpen speelt men dit na met de edelstenen)

Suzanne en Markus hebben beiden voor de actie "dobbelen" gekozen. Omdat Suzanne meer punten heeft dan Markus mag ze beginnen met bieden. Ze biedt 1 rode steen. Markus verhoogt -de hoeveelheid- en biedt 2 blauwe. Suzanne verhoogt -de waarde- door bij de rode nog een gele edelsteen aan te bieden. Markus verhoogt -opnieuw de hoeveelheid- met 3 blauwe. Suzanne neemt de rode en gele stenen terug en biedt nu 3 groene stenen. Markus neemt een blauwe terug en vervangt hem door een gele. Suzanne verhoogt tot 4 groene. Markus aanvaardt het bod en neemt de 4 groene stenen. Hiermee eindigt de handel en Suzanne voert de

actie uit: ze dobbelt en verplaatst haar figuur (en zoals beschreven ook haar waardesteen).

De waardering

Heeft minstens één speler - na het uitvoeren van alle acties!, dus ook na het beëindigen van de tweede fase van deze ronde - met zijn figuur het speelbord volledig doorlopen, dus zijn startschijf opnieuw bereikt of overschreden, dan wordt het spel onderbroken voor een eerste waardering:

- Ieder speler die er in geslaagd is om een **volledige omloop** te maken krijgt hiervoor 10 punten die hij op de puntentabel vooruitschuift.
- Hij die **de meeste edelstenen van een soort** bezit gaat het betreffende aantal velden vooruit op de puntentabel.
Zoals op het speelbord staat aangegeven krijgt een speler voor de meerderheid in
 - blauw : 8 punten
 - groen : 10 punten
 - geel : 12 punten
 - rood : 14 punten

Zijn er in een soort edelstenen twee of meerdere spelers met de meerderheid dan worden de punten gelijkmatig verdeeld over de spelers (eventueel afronden)
Wanneer een speler een meerderheid heeft geeft hij aansluitend drie edelstenen van deze soort terug die in de voorraad op het speelbord worden gelegd. Hebben twee of meer spelers de meerderheid dan geeft iedere speler twee edelstenen van deze soort af.

Vb.

Aantal edelstenen				
	Markus	Suzanne	Dominik	Sandra
Blauw (8 punten)	1	1	1	2 Sandra 8 pnt.
Groen (10 punten)	8 Markus 5	3	8 Dominik 5 pnt.	4

	pnt.(10:2)		(10:2)		
Geel (12 punten)	0	7	5	5	
		Suzanne 12 pnt.			
Rood (14 punten)	2	2	2	2	
	Ieder 3 pnt. (14 : 3) afgerond				

Sandra geeft aansluitend haar 2 blauwe edelstenen (ze moet in feite 3 stenen afgeven maar ze bezit er slechts 2) en 2 rode af, Markus en Dominik elk 2 groene en 2 rode; Suzanne 3 gele en 2 rode; de overige edelstenen worden behouden voor de volgende waardering.

Na de waardering schuift iedere speler zijn startschijfje onder zijn figuur. Hierdoor krijgt iedereen weer gelijke kansen: alle spelers moeten weer evenveel velden vooruitgaan op de omloop.

Het spel gaat verder zoals beschreven totdat het weer een of meerdere spelers lukt om de omloop te voltooien. Dan komt het tot een tweede waardering op dezelfde wijze als de eerste. Aansluitend volgt de derde omloop met de derde waardering.

Einde van het spel

Na de derde waardering eindigt het spel. Wie de meeste punten heeft is de winnaar. Bij een gelijke stand wint hij die de meeste edelstenen heeft, wanneer dan nog gelijk dan tellen de waardevolste edelstenen.

Bijzonderheden en tips

- Er mogen een willekeurig aantal figuren op een zelfde veld staan. Vreemde startschijfjes mogen zonder bijkomende gevolgen bezet worden.
- Het gelijktijdig verplaatsen van de waardesteen geldt enkel bij de actie "dobbelen", dit geldt niet bij het normaal dobbelen in fase 1.
- De edelstenen worden steeds goed zichtbaar voor iedereen naar kleur gerangschikt en voor de speler gelegd!
Men probeert de edelstenen in groepjes van 5 te rangschikken.
- Hebben bij het spelen met 4 spelers telkens twee spelers dezelfde actie gekozen dan geldt de volgende volgorde van handelen : eerst het "dobbelen" dan de "punten" en dan de "edelstenen".
- Wanneer er in een uitzonderlijk geval van een soort edelstenen geen steen meer in voorraad ligt gaat men met lege handen naar huis. Zijn er na een waardering terug stenen in voorraad heeft men geen terugwerkend bezitrecht.
- Kan of wil een speler die een handel begint geen enkele edelsteen bieden dan verliest hij automatisch deze handel en zijn medespeler voert de actie uit.

- Een speler die het bod aanvaardt behoudt natuurlijk zijn eigen aangeboden edelstenen.
- Men kan ook meer dan 85 punten verzamelen. In dit geval plaatst men zijn waardesteen verder op de puntentabel en telt die punten bij de reeds 85 verzamelde punten op.

Date Last Modified: 21-06-1998

© Deze pagina is onderdeel van de vz. Vlaams Spellenarchief